

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
„Šviesa” - Luz
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
R. Cor. Moraes, 338 S. Paulo
TELEPHONAS: 9-1322

L. B. K. BENDRUOMENĖS ORGANAS

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų . . . . . 7\$000
Lietuvoje dvigubai
ATSK. NUM. KAINA 300 RS.

Metai I

S. PAULO, 1935, Lapkričio — Novembro 9 d.

N. 7

Teisybės vardan.

Sakoma — pasauly nėra teisybės, nes štai: galingas skriaudžia silpną, turtuolis neatjaucia vargšą, apsišvietęs niekina tamsuolį, valdovas nesiskaito su savo valdiniais ir t. t. Pasi taiko ir kitokių neteisybių, todėl ir sa ko žmonės: teisybės pasauly nerasi. Bet vistiek, nežiūrind to, žmonės ieskos teisybės, prie josios eina ir dėl jos kovoja. Tai parodo patsai visuomenės gyvenimas. Imkim nors mūsų išeiivių lietuvų koloniją čia São Paulo mieste.

Jei pažiūrėsime kiek atydziau į paskutinius įvykius faktus, jei pagnrinėsime kiek plačiau visus klausimus iškeltus spaudoje, jei paimsim do mėn kai kurių mūsų visuomenės prfė akų pastatytų žmonių elgimaisi tuo reikalu, tai turim pasakyti, kad teisybės visai nēr, kad stengiamasi ją aplenkt ir visą veikimą pastatyti ant ne teisybės pamatų.

Mums sakoma, kad «jūsų visi iš kelti faktai esą nepamatuoti», kad «jie esą be pagrindo», kad jie neturi teisybės savyje (žiūrėk «Lietuvio» 44 numerį), bet iš kur yra žinoma, kad tas viskas yra melas? Mes parašėm, kad, pavyzdžiui, vėlionis ten ir ten yra buvęs ir šį bei tą yra pasakęs, kad tas ir tas yra pasivadinęs tuo ir tuo, kad ten ir ten buvo kalbėta apie kokį tai testamentą, kad tas ir tas yra pasiėlgęs taip ir taip ir t. t. Ir net konkrečiai faktus bei asmenis buvom pamėnė, bet tas viskas buvo atmesta, į juos neatkreipta jokio dėmesio ir be jokio tardymo, be nie nieko, tuojuo pasakyta — tas netiesia! Ar reikia di desnės neteisybės?

Mes netvirtinam, kad visi iškelti faktai turi būti būtinai teisingi, nes «errare humanum est», bet norim, kad per juos teisybė būtų surasta.

Dėl tos teisybės mes kovojom ir kovosim, kol mūsų tarpe jį neužviešpataus.

Pirmos bažnyčios jubiliejus.

Šiais metais Haseltono (Š. Amerikoje) lietuviai šventė savosios pirmos bažnyčios vardu Šv. Petro ir Povilo 50 metų sukaktuves. Ji tapo pastatyta 1885 metais vien tik lietuvių pinigais. Sekančiais metais buvo pastatyta antra lietuvių bažnyčia Broklyno mieste.

Italai žudo moteris ir vaikus

Italai bombarduodami abisinų miestą Gorrahe, išžudė daug moterų ir vaikų. Tai taip italai skleidžia nekultūringą Abisinijoje savo kultūrą, žudydami nekaltus vaikus ir moteris.

Uždarytos opozicijos partijos Lietuvoje

«Havas» pranešimu iš Kauno, lapkričio 7 d. Lietuvos prezidentas pasirašęs dekretą, kuriuo einant opozicijos partijos, būtent: krikščionių-demokratų, valstiečių liaudininkų ir kitos, Lietuvoj karo stoviui esant uždarytos visai ir draudžiamas bile

koks jų veikimas.

Tokį dekretą išleisti išsukė Jaunimo S-gos «Jaunoji Lietuva» kongreso reikalavimas.

Ar toks uždarymas atueš naudos, ateitis parodys.

Klaipėdos Reikalai

Seimelio atidarymas

Lapkričio 6 d. 10 val. atidarytas iškilmingai Klaipėdos krašto naujai išrinktas seimelis. Atidarymo iškilmėse be 29 narių dar dalyvavo valdžios ir užsienio atstovai.

Padarius priesaiką ir iškilmingą pasižadėjimą, kad valstybės konstitucija, krašto statutas ir visi Lietuvos įstatymai bus sąžiningai pildomi, tapo išrinktas seimelio pirmininkas Bak-

čius ir vice-pirmininkas Betjemonien.

Atsistatydino direktorija

Lapkričio 7 d. Bruvelaičio sudaryta direktorija atsistatydino. Krašto gubernatorius atsistatydinimą priėmė ir pavedė tam pačiam Bruvelaičiui sudaryti naują, kuri turi gauti seimelio pasitikėjimą.

Abisinijos -- Italijos karas

18.750 kv. kilometrų jau užkariavo

Abisinai apleid. Makalé

Italų propagandos ministerija lapkričio 6 d. paskelbė, kad italų kariuomenė jau yra užėmus Abisinijos teritorijos viso 18,750 kvadratinų kilometrų

Abisinai keršija išdavikams

«Unita Press» pranešimu iš Romos, abisinai atkeršijo perėjusio italų pusėn kunigaikščio Gugsu giminei, nukankindami 4.000 vaikų ir 2.000 moterų. Šis pranešimas oficialiai dar nepatvirtintas.

Egiptas, Pelestina ir Syrija už Abisiniją

«Havas» iš lapkričio 6 d. praneša, kad laiku «Afros II» atvyko į Džibutį uostą didelis skaičius savanorių iš Pelestinos, Egipto ir Syrios ir iš ten vyks į Abisiniją prisidėti prie Negus kariuomenės.

Italams lietus daug kenkia

Telegrafo žiniomis, nuo lapkričio 1 d. Tigro provincijoje ir bendrai visoje šiaurinėje Abisinijoje pradėjo smarkiai lyti, kas labai kenkia italams karo veiksmus tęsti. Ant tiek keliai pablogo, kad net ir maistą pristato aeroplanais.

Telegrafo pranešimu iš lapkričio 7 d. abisinai, matydami didelę atvykstančią italų kariuomenės jėgą ir nenorėdami pražudyti suvo daug kariuvių, nutarė be mūšio apleisti miestą ir pasitraukti į kalnus. Tokiu būdu Makalé pasidavė italams.

Brazilija atsisakė prisidėti prie sankcijų

Lapkričio 7 d. Brazilijos Užsienų Reikalų ministeris savo rašte Tautų S-gai pranešė, kad Brazilija nebūdama Tautų S-gos narys nepriširdeda prie sankcijų prieš Italiją ir pasilieka sau teisę laisvai veikti.

Tokį pat pareiškimą padarė ir Vokietija.

Apribotas valiutos išvežimas į užsienį

Lietuvos prezidentas išleido įstatymą, kuriuo suvaržomas valiutos išvežimas. Koleivis vykstant į užsienį su užsienio pasu gali pasiimti vienai kelionei ne daugiau kaip 200 litų; per pašta išsiųsti į užsienį galima ne daugiau 20 litų per dieną.

Didesnės pinigų sumoms išsiųsti arba išvežti į užsienį reikalingas leidimas.

Stambi auka.

Naujai atvykęs į São Paulo Lietuvos Konsulas p. P. Gaučys São Paulo lietuvių bažnyčios statybos reikalams paaukavo 500\$000, už ką jam taria širdingą aciu Liet. Kat. Bendruomenės vardu.

Kun. B. Sugintas.

Jau ismokėta 100 kontų.

Lapkričio 8 d. Kun. Klebonas B. Sugintas ismokėjo inžinieriui Botelho bažnyčios statybos sąskaiton dar 10 kontų. Tokiu būdu jau yra sumokėta šimtas kontų. Dar lieka 28 kontai.

Iš jų 14 kontų reikės ismokėti kaip bus raktai įteikti, o likusieji už šešių mėnesių nuo raktų įteikimo dienos.

NORIMA SUJUNGTI MATTO GROSSO SU SÃO PAULO.

«Folha da Manhã» paduoda žinią, kad lapkričio 7 d. São Paulo įvyko abiejų estadų politikų susirinkimas dėl tų dviejų estadų sujungimo. Platu pranešimą padarė žinomas veikėjas Souza Lobo, kuris nurodė įvairiais daviniais, kad toks susijungimas atneštų daug naudos visai Brazilijai. Nutarta idėja propaguoti plačiai São Paulo ir Matto Grosso estadose ir prašyti tų estadų Seimų tuo reikalu išsitariti.

Susektas komunistų sąmokslas

Sulig «Estado de S. Paulo» pranešimu iš lapkričio 8 d., Campo Grande, Matto Grosso estadoj, policija susekė plačią komunistų organizaciją, kurios tikslas buvo suorganizuoti visą Brazilijos proletariatą ir lapkričio 27 dieną paskelbti bendrą sukilimą. Organizacijos vadai suimti.

Agentai ir Agentės REIKALINGI dėl švaraus ir pato- gaus biznio. Geras uždarbis.

Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto. Rua Quintino Bocayuva, 54, 1 aukštas salė 110. (Pirmas skersgatvis Largo da Sē.

VYRAI! PONIOS! PANELĖS!

Nekeičiant savo kasdieninio darbo eigos, galite švairiu ir padoriu darbu užsidirbti į mėnesį vieną-antrą ir keletą šimtų milreisu. Užtenka parašyti laišką nurodant savo antrašą ir bus atsiųstas darbo pagrindai ir paaiškinimai.

Organização Distribuidora de Consolidação Paulistas. Rua Quintino Bocayuva, 54, 1. andar, sala 110-113. — São Paulo.

Pastabos

Per reitai išvados padarytos

P. Povilas Gaučys, naujai paskirtas į São Paulo Lietuvos konsulas, tik ką atvykęs į savo būstinę, dar nesusipėjęs gerai apsidaityti po platų kolonijos horizontą ir nekiek nesuipažinęs su visais reikalais, jau tuojau konsulato oficiozui «Lietuviui» davė pareškimą, kad, girdi, p. Čiuvinškas visur pasiėlgę teisėtai ir kad už tai net vertas pagyrimo, kad jam metami spaudoje («Sviesoje» ir «Liet. Aide Brazilijoje») ir šiaip atskirų asmenų bei organizacijų visi kaltinimai yra be pagrindo, perdrąsūs ir nepamatuoti.

Jei taip būtų išsitaręs koks nors p. Čiuvinško artimas bičiulis ir jo sėbras, tai į tai niekas nebūtų atkreipęs nei mažiausio dėmesio, bet tai pasakė konsulas, atsijustas į São Paulo viską nuodugnai išaiškinti, viską iširti ir išnagrinti, todėl mes negalim šį klausimą palikti nepadarę jokių pastabų.

Mus visus labai nustebino toks greitas p. konsulo išvados padarymas. Juk jis pats savo pareiškimo pabaigoje sako, kad visuomenė turi susilaikyti nuo visokių išvadų ir tik "pravedus policijai bei atatinamoms įstaigoms kvota, galima daryti kokias nors išvadas". (P. Gaučio žodžiai). Tad logiškai dalyką imant, visai nesuprantama, kodėl kitus ragina jokių išvadų nedaryti, o pats a priori vienus šteisino, o kitus apkaltino ir pasmerkė, tuo labiau, kad jokio tardymo tuomet nebuvo dar padaręs, nei mažiausio nagrinėjimo nebuvo dar pradėjęs.

Čia nenoroms krinta į akis p. konsulo šališkumas, bet ar tuo keliu einant kolonijos stovis pagerės? Ar tuomi nusiramimas ir vienybė taip pagėdijama įvyks?

Toliau, ar gali p. konsulas neištyręs ir neišaiškinęs visus spaudoje iškeltus faktus iš anksto pasakyti, kas jie esą be pagrindo? Ar gali su ramia ir gryna sąžine, nedarydamas jokio tardymo, pasakyti, kad atskirų asmenų bei organizacijų metami p. Čiuvinškui kaltinimai esą nepamatuoti? Ar gali garantuoti, kad viskas konsulate rasta tvarkoje? Pagaliau, ar gali p. konsulas užginčyti, kad vėlionis Steponaitis nėra pasakęs prieš savo mirtį, kad "jie Majai ir Čiuvinškai mane suėdė"? Ar gali tvirtinti, kad jie esą moraliai nekalti? Jei taip, tai kokiam tikslui yra reikalingas tas tardymas, kuris yra vedamas dabartiniu metu? Juk p. Čiuvinškas jau yra pateisintas — «jis visur pasiėlgę teisėtai ir už tai vertas pagyrimo» (konsulo p. Gaučio žodžiai).

Mums atrodo, kad p. konsulas per greit padarė savo išvadą. Juk ir teisėjas gavęs bylą ir jos neišnaginęs bei neišklausęs liudininkų nekuomet jokio sprendimo išanksto nepadaro.

Tą viską iškeldami viešumon mes dar kartą pabrėžiam, kad nieką nenorim įkriminaluoti, o norim tik, kad visi faktai būtų tinkamai išnagrinti ir taisybė paaiškėtų.

P. Čiuvinškas didžiujasi.

Lapkričio 2 d. Lietuvių S-gos posėdyje iškoneveikęs įvairiais būdais mokytojus Korsaką ir Nalivaiką ir kitus asmenis p. Čiuvinškas paėmęs «Lietuvių» rankas ir didžiudamasis pasakė: «Man dabar jus nieko nereikiant, nes mano pusėje yra konsulas, jis mane apgins». Ar ir už tai jis bus pagirtas, mes nežinom, tik vieną galima pasakyti, kad tokią liniją vedant ramybės kolonijoj nebus.

Toks p. Čiuvinško išsireiškimas

yra, žinoma, menkniekis sulyginus su tuo, kad jis tapo pateisintas ir pagirtas už tuos dalykus, kaip Konsulato visų reikalų perėmimas ir jame pilno je to žodžio prasmėje šeimininkavimas, neturėdamas jokio parėdymo iš Lietuvos Vyriausybės (mes dar kartą tvirtinam, kad p. Čiuvinškas tai padarė neteisėtai ir neleistinai; kitame numery patalpinsim žinomų teisininkų ir juristų tuo klausimu nuomonės ir parodysim, kas yra pasakyta civilės teisių kodekse), konsulu pasivadėnimasis, p. Gaučio atvykimo pasiėpimas ir t. t., bet iš kitos pusės tas viskas niekam garbės nesudaro, tuo labiau jokios naudos kolonijai neatneš.

Tiesa, mums yra pasakyta, kad kolonija neturi jokių teisių kištis į konsulato reikalus, bet iš kitos pusės reikia neužmiršti, kad be kolonijos ir konsulatas egzistuoti negal.

Mums atrodo, kad reikia biskį daugiau takto ir bešališkumo ir rimčiau žiūrėti į visus iškeltus klausimus, o gyvenimas pats savaime leis į normales vėžes. Po mes norim ir to trokšta visa São Paulo lietuvių kolonija ir tikimės, kad tas įvyks.

Kaip tai suprasti ?

«Lietuvy» 44 numery pasakyta, kad konsulato geležinės spintos nieks nebuvo atidaręs ir negalėjo atidaryti, nes ji turi atidarymo sekretą, kurį žinojo tik a.a. Br. Steponaitis. Tuo tarpu, kuomet vienas lietuvis (jo pavardę reikalui esant galime paskelbti) p. konsulo paklausė — «ar galite garantuoti, kad spinta nebuvo atidaryta?», atsakė: «ne, negaliu garantuoti».

Sekreto planas spintoje nerastas. Manoma, kad jis randas geležiniam seife banke.

Ūnas gandas

Teko patirti, kad iš konsulato išėjo naujas gandas būk tai vėlionis Steponaitis prieš mirdamas yra tik pasakęs, kad jam sunku gyventi dėl kokios tai (prastai tarant) mergos, ir kad tie žodžiai "jie mane suėdė" nebuvo pasakyti.

Mes esame įgalioti pranešti, kad toks gandas yra be pamato, ir kad tie žodžiai: "jie mane suėdė" buvo pareikšti.

São Paulo Liet. Bažnyčiai Aukavo

Nuo rugpjūčio 18 iki rugsėjo 20 d. l. J.

Pocius J. — 50\$, Klausaitienė P. 34\$.

Po 20 milr.:

Baltrušaitis R., Jurgilas V., Adomavičius J., Girėys J., Petrokienė M., Stankunas J.

Po 15 milr.:

Rudzionis J., Pačauskas J., Būluta J., Petrauskienė.

Po 10 milr.:

Vitkauskas J., Mickevičius V., Jusienė P., Rudeikienė K., Puraitė A., Vidmantas Z., Zala J., Pocius P., Juknevičius A.

Po 7 milr.:

Grudienė O., Sivickas A., Gau-

Vedama derybos su lenkais.

«Dienos» pranešimu, spalį mėnesį atvyko į Kauną keli lenkų politikai su pulk. Aleksandru Prystoru priešaky. Atvykimo tikslas — vesti derybas su Lietuvos vyriausybe dėl santykių nustatymo tarp tų dviejų valstybių. Iš Lietuvos šie politikai vyks į kitas Pabaltės valstybes tikslu įkurti Pabaltės valstybių Sąjungą su Lenkijos vadovavimu.

F. Vaitkus vėl skris per Atlanta

Laikraščių žiniomis, Feliksas Vaitkus, sutaisius "Lituanica II", vėl skris atgal į Ameriką per Atlanto vandenyną. Tuo kart jokių pašalpų nereikalauja. Skridimo laikas dar nenumatytas, tik manoma, kad tas įvyks pavasarį.

Paskyrė pensija

Spalį pabaigoje Lietuvos ministrų kabinetas ats. gen. Daukantai, buv. krašto aps. ministeriui, paskyrė mėnesinę pensiją sumoje 528 litų. Gen. Daukantas buvo Lietuvos «nepaprastu ministru» P. Amerikoj.

Javai pabrango Lietuvoj

Spalį mėnesį Lietūkis pakėlė kainas už javus ir pradėjo mokėti už rugių centnerį 6 litus 50 centų, kviečių 7,50, avių — 6,30. Anksčiau už rugius buvo mokama tik 3 litai.

Nuteisti Suvalkijos plėšikai.

Kariuomenės teismas šiomis dienomis nuteisė Suvalkijos plėšikų gaujos vadą A. Karpavičių mirties bausme, Mykolą Pažūrą ir Balį Dijoką sunk. darbų kalėjimu iki gyvos galvos, Mykolą Kochanauską 6 metais kalėjimu. Kitus išteisino.

Abisinai stipriai laikosi prie Macallé

«United Press» praneša, kad lapkričio 5 d. italai buvo jau užėmę Macallé miestą, bet vėliau buvo priversti pasitraukti. Abisinai tame fronte stipriai laikosi ir šiomis dienomis mano pradėti puolimą.

Skaityt ir platinkit

«ŠVIESA»

skienė O.

Po 4 milr.:

Bulevas R., Rimša J., Vosilius J.

Po 3 milr.:

Rakiokas M., Vaikšnora P., Gričionas K., Kuleša A., Šukevičius P., Buzunas V., Juška J. Ušečka J.

Po 2 milr.:

Meikauskienė D., Vaišudskas A., Aleknevičienė L., Vaitkevičius L., Vičkaitis J., Jasevičienė O., Kaziela M., Alionis M., Počienė O., Grišius K., Šakalys K., Kraučenka A., Paulikevičius A., Kamickas A., Gudeliauskas J., Slavinskienė A., Gumbas V., Bielape-travičius A., Zakarevičius P. 1\$500.

Po 1 milr.:

Gudelevičius J., Sabaliauskienė V., Lekečinskas J., Dudienė O., Aleksandravičius A.

Viso aukavo 717\$500.

Iki rugpjūčio 18 d. 4:071\$700.

Viso Nuo N. Metų 4:789\$200

Po 6 milr.:

Zedlavičius P., Šeškas V.

Po 5 milr.:

Vainauskas V., Lukoševičius M., Onusa V., Lisauskas M., Milėius P., Balčiūnas V., Pangonis A., Indziūnas P., Didžiulytė E., Rikėvičius J., Šapa vičius J., Indrijauskas S., Terela A., Nizevičius A., Grigaitis J., Banys P., Kielataitis J., Kazlauskas J., Valasevičius J., Kazmilavičienė K., Rusas X. Vinakurovas A., Šatas E., Rusevičius J., Satkunas P., Karosevičius V., Kavaliauskienė G., Česlevičius P., Norkaitis K., Norkaitienė B., Žilinskas J., Ambrulevičius S., Akelaitis J., Miškinis M., Pustelninkas S., Baurinavičius B., Samajauskas S., Cernevičienė E., Petrauskas V., Jodminas J., Tumnis V., Dūda P., Stromskienė M., Juzelevičienė M. Saikauskienė E., Čiplin

Ukininkų Draugijos «Grúdas» Susirinkimas

Lapkričio 3 d. 4 val. po pietų Mokos mokyklos salėje įvyko ūkininkų draugijos «Grúdas» susirinkimas, kuriame dalyvavo virš 50 narių. Susirinkimui pirmininkavo p. F. Cemerka, sekretoriavo p. St. Butrimas.

Iš Pasaulio Lietuvių Kongreso pranešimą padarė draugijos atstovas p. V. Nalivaika. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Lietuvos vyriausybė lietuvių kolonizavimu yra susirūpinusi ir tuo reikalu veda studijas, tik reikalinga, kad ir patys lietuviai pradėtų organizuotis ir burtis į atskirus kolonistų ratelius.

Išdiskutavus šį klausimą visapusiškai nutarta steigti kooperacijos pagrindais ūkininkų bendrovę «Grúdas», kurios įstatams paruošit išrinkta komisija iš 7 narių: p. p. J. Narbuto, F.

Cemerkos, K. Uckaus, V. Nalivaikos, J. Juodgudžio, Zarakausko ir St. Puišio.

Einamuose reikaluose buvo plačiai kalbama apie tragišką a. a. Bronio Steponaičio mirtį. Visi kalbėtojai griežtoji formoj smerkė Lietuvos S-gos vadų vedamą politiką ir prieš tai protestuodami reikalavo, kad jie iš visuomeninio veikimo būtų pašalinti. Susirinkimas, apsvaustęs šį klausimą, priėmė tam tikrą rezoliuciją, kurią nutarė paskelbti viešai spaudoje, kaip čia Brazilijoje, taip ir Lietuvoje. (Šią rezoliuciją talpinam atskirai).

Po to pakalbėjus dar p. Vl. Eidrigėvičiui amatų mokyklų reikalu, susirinkimas tapo uždarytas.

Korespondentas.

Brazilijos lietuvių ūkininkų protesto rezoliucijos trumpa santrauka

Liet. ūkininkų Draugijos «Grúdas» visuotinis narių susirinkimas, įvykęs lapkričio 3 d., apsvaustęs išėivių draugo ir ėjusio Sáo Paulo konsulo pareigas a. a. Broniaus Steponaičio tragiškos mirties priežastis ir konstatavęs, kad velionis buvusio konsulo Mačiūlo ir jo paliktų sėbrų buvo visą laiką terorizuojamas, kas jau plačiai yra žinoma, ir kad tik dėl jų buvo priverstas atimti sau gyvenbę, kas matyt iš paskutinio a. a. Br. Steponaičio išsireiškimo:

«Mačiūlis priperėjo tiek daug niekšų, kad neturiu daugiau jėgų su jais kovoti, todėl išvažiuoju», nutarė:

a) griežtai protestuoti ir pamerkti, anot a. a. Br. Steponaičio išsitarimo, visus niekšus būtent Majų ir Čiuvinšką moraliai prisidėjusius prie jo mirties;

b) reikalauti iš Lietuvos vyriausybės per jos atstovus tuos kaltininkus nubausti, paliuosuojant juos iš užimamų tarnybų, tuo labiau pašalinti ir iš visuomeninio veikimo vadovavimo ir

c) pareikšti p. p. Steponaičių ėivimynai Lietuvoje gilią užuojautą.

... ..

Nuo Redakcijos. Dėl vietos stokos laikrašty mes patalpinom šią rezoliuciją tik padarę santrauką. Be to, susirinkimas nutarė priimtos rezoliucijos nuorašus pasiųsti Lietuvos vyriausybei, jos įgaliotam ministeriui Būenos Aires ir įteikti Lietuvos konsului Sáo Pauly, taip pat plačiai paskelbti spaudoje kaip čia, taip ir Lietuvoje.

Mokos Mokyklos

Tėvų bei globėjų susirinkimas

Lapkričio 2 d. 8 val. vak. Mokos mokyklos salėje įvyko tos mokyklos tėvų bei globėjų visuotinis susirinkimas, kuriame dalyvavo virš 100 asmenų. Susirinkimą atidarė Komiteto narys p. Juozas Juodgudis pažymėdamas to susirinkimo svarbą ir pasiūlęs į prezidiumą p. p. St. Vinkauską, Vl. Ambrozevičių ir mok. P. Korsaką. Susirinkimui pasiulijimą priėmus pradėta svarstyti dienotvarkė.

Pirmuoju punktu ėjo mokyklos vedėjas p. V. Nalivaikos pranešimas iš Lietuvos Pasaulio Kongreso. Jis savo pranešime váizdžiais žodžiais nupasakojo, kas buvo nutarta tame kongrese švietimo reikalu bei kitais klausimais, pažymėdamas dar, kad ir dovanų mokykliai, butent gražios ir turtingos literatūros irgi parsivežė. Susirinkimas su įdomumu klausėsi to pranešimo ir jį užbaigus jam karštai ploja tuo pareikšdamas savo padėką.

Toliau sekė a. a. Br. Steponaičio paminėjimas. Mokytojas p. P. Korsakas jausmingais žodžiais nušvietė vėlionies užsitarnavimą mūsų kolonijai

ypatingai Mokos mokyklos labai ir nupiešęs tas visas priežastis, dėl kurių jis buvo priverstas atimti sau gyvenbę, pasiūlė susirinkimui jo atmintį pagerbti atsistojimu, kas visų susirinkusių buvo atlikta. Tuo reikalu dar kalbėjo p. p. Antanas Sorbentas Vl. Ambrozevičius, St. Butrimas ir kiti ir galop, nors dalyvavę tame susirinkime kai kurie sportininkai kaip Korsakai, Balčiūnas Juozas, Zmitrevičionė ir kiti darė įvairiausių trukdymų, tapo priimta rezoliucija smerkianti tos tragiškos mirties moraliai kaltininkus Majų, Čiuvinšką ir kitus jų sėbrus ir reikalaujant, kad jie būtų iš visuomeninio veikimo pašalinti, kaspo kenksmingi kolonijai elementai. Be to, išnešta ponų Steponaičių šeimai gili užuojauta ir nutarta bendrai prisidėti prie a. a. Br. Steponaičio kūno išlydėjimo Lietuvoje.

Dar buvo svarstyta kiti mokyklos reikalai, kaip mokesčio klausimas, egzaminų reikalas, vaikų darželio reikalingumas ir tt. ir visais reikalais priimta tam tikri nutarimai.

Po to susirinkimas tapo užbaig-

Sáo Paulo lietuvių kronika.

Suvažinėjo vaiką. Lapkričio 1 d. Antarciticos kaminjonas mirtinai suvažinėjo Subačių vaiką 14 metų amžiaus, gyvenantį rua Vidal de Negroiros, 16. Policija veda tardymą ir jei pasirodys, kad kaltas yra šoferis, tai Antarcitica turės atlyginti už vaiko mirtį. Kartu su vaiku taio suvažinėtas ir vienas bondės konduktorius, kuris irgi mirė.

Organizuojamas vaikų darželis. Teko patirti, kad p. V. Nalivaika, gavęs p. konsulo pritarimą, organizuoja prie Mokos mokyklos vaikų darželį. Sveikintinas žygis. Jei jis pasisektų, tai dar vienas geras darbas mūsų kolonijoj būtų atliktas.

Plačiau apie vaikų darželius bus parašyta sekanciam «Sviesos» nr.

Atvyks lietuvis daktaras. «Sviesos» Redaktorius gavo iš Lietuvos pranešimą, kad tuojau po Naujų Metų ketina atvykti į Sáo Paulo daktaras Stasys Kudirka, zinomas veikėjas jaunimo tarpe ir vienas iš žymiausių Ateitininkų S-gos vadų. Sáo Pauly mano verstis mediko profesija. Tokiu būdu mūsų kolonija turėtų ir savo daktarą lietuvių.

Nauja lletuviška operetė. Teko patirti, kad p. Juozas Stankūnas, Sáo Paulo lietuvių chorų dirigentas, jau baigia tvarkyti savo parašytą ir sukomponuotą operetę «Jaunystė», kurią «Vilties» Centro Valdyda mano pastatyti viešai scenoj netolimoj ateityj. Šioje operetėje dalyvauja orkestras ir choras.

Ivairios žinios

Lietuvoje steigiami dragūnų pulkai

Lietuvos krašto apsaugos Ministerija šalia Šaulių S-gos pradėjo organizuoti Dragūnų pulkus, į kuriuos yra priimami tik raiteliai paruošti karo tarnybai, pirmoje eilėje kavalerijos atsargos karininkai ir kareiviai, o vėliau bus priimti visi tie vyrai, kurie tinka kavalerijos karo tarnybai. Dragūnai turės išlaikyti savo lėšomis tinkamą arklį ir kitus su tarnybos pareigomis surištus daiktus. Tarnyba tęsis 7 metus, tačiau visą laiką galės gyventi namuose.

Laikraščių pranešimu, jau yra susiorganizavusių keletas būrių.

Bedarbiams inteligentams šelpti draugija

Rugsėjo pabaigoje pas Kauno apskrities viršininką tapo užregistruota bedarbiams inteligentams šelpti draugija. Dabartiniu metu visoje Lietuvoje yra didelis skaičius inteligentų be darbo, ir tai kuo tolyn — tuo blogyn. Kauno mieste ypatingai tás jaučiama. Ten beveik kas valandą į valdžios ir į privatinės įstaigas ateina vis nauji ir prašo darbo. Todėl ta nauja draugija pasirūžo juos šelpti aukomis, paskolomis ir darbo jiems suradimu.

«Maistas» nupirko du laivu

Lietuvos laikraščiai rašo, kad Kauno «Maisto» bendrovė Norvegijoje nupirko du laivu, kurie tapo pavadinti «Domeika» ir «Kristopaitis». Jie bus pavartoti transporto reikalams.

Mainys žąsis į batus

Laikraščių žiniomis, Ąekų avalinės fabrikas «Batie» yra padaręs su Lietuvos pirkliais sutartį maižyti batus į žąsis. Tokiais pagrindais einant Ąekams bus pasiūsta dar šiais metais 25,000 Lietuvos žąsų.

Aeroplanas suvažinėjo žmogų

Lapkričio 3 d. Sáo Paulo aerodrome Campo de Marte lakūnas Beneto Pedroso skrisdamas žemai lėktuvo

paskutiniais ratais užkabino einantį žmogų ir jam stuktėlėjo gerai į galvą. Nors galva liko perkirsta, tačiau gyvenbei pavojaus nėra. Lakūnas, apie šį žygį sužinojo tik kuomet baigęs savo užsiėmimą visai žemėn nusileido. Žinoma, jis policijos tapo suimtas.

Visgi keistas suvažinėjimas.

Balsavo už monarchiją

Lapkričio 3 d. visoje Graikijoje įvyko visuotinis žmonių balsavimas monarchijos atstatymo reikalui. Už monarchiją balsavo 90%. Šio balsavimo rezultatai buvusiam karaliui Jurgiui II, kuris dabar gyvena Anglijoje, jau pranešti. Manoma, kad jis atsisis «ant sosto» dar šio mėnesio 16 dieną.

Keista — visur žmonės eina prie demokratijos, o ten prie monarchijos.

Integralistai nori paimti vadovybę

Laikraščių pranešimu, lapkričio 3 d. Campos mieste (Espirito Santo estadoj) integralistai bandė pasipriešinti anti-fasistams ir net policijai. Tarp jų įvyko ginkluotas susirėmimas kurio metu keleta asmenų krito ir daug tapo sužaištų. Integralistų vadai paskelbė, kad jie visvien vadovybę į savo rankas paims.

Draudžia lošti

Lapkričio 4 d. Rio de Janeiro miesto prefektas davė parėdymą policijai uždaryti visas lošimo įstaigas, visus klubus ir vesti smarkią kovą su «bišais» lošimu. Tokių įstaigų pirmoj vietoj bus uždaryta 80, o vėliau eilė prieis ir prie kitų.

4 karininkai prigėrė

Iš Romos pranešimu, spalij 31 dieną vienas italų orlaivis iš didelės aukštumos krito į jūrą ir paskendo. Važiavę jame keturi karininkai — lakūnai prigėrė.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET
LIETUVIU «SVIESA»
NEPRAŽUS.

Korespond.

Apžvalga.

VEL PRADEDA ŠMEIŽTI.

Priežodis sako: «Kaip vilką nemaitinsi, jis vis į mišką žiūri», nes jau tokia prigimtis. Taip ir su «Lietuviu». Jis kurį laiką buvo sumažinęs savo šmeižtus ir gyrėsi, kad visai nustosias kitus šmeižti, bet pasirodė atvirksčiai. Ne tik kad nenustojė, bet dar daugiau pradėjo šmeižti. Štai paimkim nors jo paskutinį numerį, išleista naujam konsului atvykus. Ir ką mes ten gerai išsikaite randam?

Vieton to, kad rimtai pasvarstyti iškeltus spaudoje visus faktus, vieton to, kad stengtis šalinti visus įvykusius ginčus ir eiti prie vienybės, vieton to rašoma kas kita. Ne tik kun. Sugintas neleistiniais žodžiais yra apšmeižtas, ne tik jis įvairiausiais būdais yra iškoneveiktas, bet dar tenka ir kitiems veikėjams, taikinant jiems įvairius epitetus, kaip tamsuoliai ir t. t. Ir dargi net jiems grąšinama: — girdi, nustokite veikti, nes kitaip gal būt blogai. Žinoma, mes nepasirašom ant kiekvieno žingsnio ir visur «atsargos kapitonais», mes nesigarsinam visam pasauliui: «štai aš kraują liejau dėl tėvynės», bet mes dirbam tiek, kiek mums jėgos leidžia ir kiek tas darbas yra kolonijai naudingas.

Mes nežinom, gal but ir už tuos šmeižtus «Lietuvio» vadai, tie ponai Majai ir Čiuvinskai yra verti pagyrimo, bet mums atrodo, kad Lietuvos Vyriausybė duoda pašalpą «Lietuviui» ne tokiems šmeižtams rašyti, bet rimtesniam spaudos darbui dirbti.

Tad sapienti sat!

Zinių

Zinėlės

Statomi «Pavasario» namai. Laikraščių pranešimu. Kaune pradėta statyti Liet. Kat. Jaunimo S-gos «Pavasaris» dideli namai, kur bus patalpintos visos «Pavasario» įstaigos ir Liaudies Universitetas.

Pasaulinio lietuvių kongreso atstovai. Viso Kongrese dalyvavo 104 turį teisę balsuoti atstovai. Iš jų 51 buvo iš Šiaurinės Amerikos, 21 iš Latvijos, 4 iš Anglijos, 3 iš Argentinos, 3 iš Brazilijos, 2 iš Urugvajaus, 1 iš Kanados ir po vieną ar du iš kitų valstybių, bendrai iš 17 valstybių.

Kiek sutaupo pinigų. Apskaičiuojama, kad Š. Amerikoje katalikai kasmet sutaupo valdžiai apie 258 milijonus dolerių, išlaikdami savo lėšomis privačias katalikiškas mokyklas.

Katalikų fakultetas. Nuo šių mokslo metų prie Latvijos Universiteto pradėjo veikti Katalikų teologijos fakultetas, į kurį įstojo nemažas studentų skaičius.

Naujas kongresas. «Amerika» rašo, kad Š. Amerikos kai kurie vadai iškėlė mintį šaukti 1936 m. Š. Amerikos lietuvių visuotiną Kongresą. Tokį pat Kongresą mano kviesti ir Argentinos laikraščiai. Reiškia 1936 metais galim turėti Šiaurės ir Pietų Amerikų visuotinus lietuvių kongresus.

50.000 katalikų. Sulig paskelbtomis žiniomis, Abisinijoje iš 12 milijonų jos gyventojų yra 50.000 katalikų įvairių apeigų. Jie tvarkomi misijų pagrindais.

Kas klausia — neklysta

1. Jaučiuos nesveikas. Ant veido ir kūno pasirodė baltos mažos dėmės. Kas tai būtų?

Skaitytojas.

Atsakymas. Nebudamas mediku negaliu Tamstai į tai atsakyti. Kreipkitės į d-ą A. Candiją (rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas). Dar geriau, jei padarytumet savo kraujo analizą.

—o—

2. Šių metų pradžioj apsivedžiau, bet dabar žmona pasidarė man neištikima. Šliubą paėmiau tik bažnyčioj. Ar galiu ją pamesti ir vesti kitą?

Nelaimingas.

Atsakymas. Ne, negalit. Je ją mesit ir apsivesit su kita, tai būsite patraukti atsakomybėn už bigamiją — dvimotorystę ir busite nubausti.

Bet kodėl Tamstos žmona pasidarė neištikima? Geriau pasvarstykite, o gal ji yra neištikima tik dėl Tamstos kalties?

—o—

3. Noriu išversti metrikus Portugalų kalbon. Kas gali tą vertimą patvirtinti?

Stepas.

Atsakymas. Kreipkitės į prisiekusį vertėją Miguel Ocoagne — rua 15 de Novembro, 32.

IVAIRENYBĖS

Šuo išgelbėjo vaiką

Pas Raudonės val. ūkininką atklydo didelis vilkų veislės šuo. Ukiniui kas iškarto norėjo jį priglausti, bet pamatęs kad šuo labai daug ėda, savo samdiniui paliepė valtele perkelti kitą Nemuną pusę. Berniukas perkėlė šunį ir laiveliu irėsi atgal, bet pastebėjo, kad valtelė prakiuro ir van duo ėmė veržtis. Berniukas, valtelei skęstant, ėmė šauktis pagalbos, bet žmonių niekur nesimatė. Tik «išdepor tuotas» nepažįstamas šoko į Nemuną ir įsikandęs skverną išvilko vos gyvą berniuką į krantą. Žmonės stebėjosi šunies gudrumu ir ištikimybe.

Baisi šeimoje tragedija.

Šių metų spalį mėnesio pradžioj

estadoj Minas Geraes viename ūky Li moeiro įvyko baisi šeimoje tragedija. Viena 115 metų senukė prieš mirdama norėjo nunuodyti visus šeimos narius, viso 11 asmenų. Ir planas dalinai pasisekė — 5 iš jų tuoju mirė, o likusieji tapo nugabenti ligoninėn, kur daktarams pasisekė juos nuo mirties išgelbėti.

Tas įvyko prie šių aplinkybių. Senukė jausdama, kad jau greitai mirs ir nenorėdama, kad šeimos nariai jos vieni gyventų, įsigijo iš kur tai nuodu, kuriais užnuodijo esamus sandėly miltus. Ji greitai mirė. Po jos mirties ištėkėjusi dukterė praslinkus ke lioms dienoms iš tų miltų iškepė pyragaičių, kuriuos suvalgė visi staiga susirgo ir kol atvyko daktaras penki jau mirė. Jų tarpe tėvas ir motina.

ZEMES SKLYPAI

Išsimokėjimui 30\$000 mėnesiui, 10\$000 kvadratinis metras Duodame statyba medžiaga. Omnibus įeina nuo Merkado iki vie tos. Bondé 3c (Villa Prudente) Centralinė raštinė: Praça Antonio Prado, 3 sobr. Villa Prudente Rua Capita Pacheco Chaves 114. Vietoje Avenida Zelina 33 Reikalingi agentai. Kreiptis į raštinę Villa Prudente.

Išsigelbėjo tik mažesni vaikai.

Dar viena laimė, kad tik tiek aukų buvo. O juk galėjo šeiminkė šiuos miltus suvartoti laiotuvių dienoje. Tuomet be abejo dar baisesnė tragedija būtų įvykus.

IDOMI STATISTIKA.

Agrikultūros Departamento statistikoj randam šiuos skaičius.

São Paulo estadoj viso atskirų ūkių yra 233.771, kurie apima 10.376.713 alkiečių žemės plotu. Šie ūkiai yra vertinami 5.072.225:156\$000. Iš šių ūkių svetimtaučiams priklauso 79.155 (33,86%) su 3.063.522 alkiečiais (29,53%). Daugiausia ūkių turi Italai — viso 33.376, toliau eina japonai su 12.458 ūkais, portugalai su 11.866 ir ispanai su 11.806. Kitoms tautoms priklauso tik 6.649 ūkiai. Kiek lietuvių turi ūkių — statistikoj nepažymėta.

Idomus trupiniai.

— Šiais metais Kaune yra 38 rostanai ir 27 karčiamos

— Šiandien pasauly dar yra apie 5 milijonus vergų.

— Kasmet Lietuvoj priauga 30 tūkstančių žmonių.

— Missisipi upė (Amerikoje) plaukia prieš kalną.

— Didžiausią pasauly šeimyną turėjo Maroko sultonas 1927 metais, būtent 200 žmonių ir 888 vaikus.

— Išrūkydamas į dieną vieną pakelį papirosų per 40 metų žmogus išleidžia dūmais 10:000\$000.

— Žmogus, gyvendamas 60 metų pasatui, vien tik maistui išleidžia 100:000\$000, o kur rūbai, baltiniai ir kitoki mažmožiai.

— Visame pasauly anglų kalbą vartoja 200 milijonų asmenų, taigi ji užima pirmą vietą.

— Š. Amerika peritais metais įvairiems statybos darbams išleido apie 10 bilijonų dolerių.

— Olandijoje yra daug mokyklų pastatytų vien tik iš stiklo.

Bendradarbių žiniai.

Rašydami į laikraštį straipsnius bei šiaip suteikdami žinių prašome visomet be slapyvardės dar parašyti savo tikrą pavardę ir vardą ir savo adresą.

Redakcija pavardžių paslaptį neišduoda.

«Šviesos» Redakcija.

Žinotini Adresai.

1 Lietuvos konsulas—Rua Aureliano Coutinho, 10, Telf. 5-4275.

Kun. Klebonas — Rua Coronel Moraes, 338. Telf. 9-1322.

Tautiečiai, Dėmesiol
Villoje Quinta da Paineira

Ipirangos rajonas, tarp stočių: Ipiranga ir V. Prudente
namai dīgsia kaip grybai no lietaus.

Žemės ilgam išsimokėjimui be palūkanų. Duodame
namų statybai medžiaga.

KREIPKITĖS Į RAŠTINE Villoje: Rua São Roque. 64.
Bondé 32 — Praca da Sé.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano
LABORATORIJA

MEDICINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

Rua Barão de Itapetininga, 52 3-as aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. A. Candia
Venerinės ligos:

Triperis (visose stadijose — aštrus ir kroniškas.) Sifilis.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

Rua Barão de Itapetininga 52, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. Adolpho Taubkin
ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Moteru Gydytojas Dr. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagelba, spindulių terapija

Būvės 5½ metų asistentu moterų klinikoje Berlyno ir Frankfurt p/M. universitetuose ir vadovaujančiu gydytoju 2° operacinio skyriaus moterų klinikos ir gimdymo namų «Cocilienhaus» Berlyne.

Rentgeno Institutas, Diatermija Ultravioletiniai spinduliai

Priėmimas: Rua Barão de Itapetininga 18, kamb. 914, 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienius), vakare 3 — 5,30 kas diena.
Tel. 4-7337, šaukiamas nakčia 7-3789

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

R. Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerių, vidujinių ir psichinių ligų. Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente nuo 10 iki 20 milreisių. Manikiuras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai

Rua José Paulino. 106.

APOLONIJA DEGUTIENE.

DANTISTAS

JOSÉ LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 Sobr.

Tel. 5-4954

São Paulo

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcellana, arba sidabru — Darbas garantuotas. Traukia da tis be skausmo — uz 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

Dr.
S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universitet.)

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vak. susikalbama lietuviškai.

Rua Barão Itapetininga 37-a salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Dėl paieskojimu

Dažnai atsitinka, kad čia Brazilijoje pasiklaidina šeimos nariai nežino draugo naujos gyvenamos vietos, pažįs tamų, giminių ir t. t. Tankiausiai atsitinka sunkumų surasti savuosius, tai

naujai iš Lietuvos atvažiavusiems ar iš provincijos atvykusiems. Daugeliui dėl to tenka daug paklaidžioti ir išlaidų va inėjimams pakelti.

Yra būtinas reikalas ir šiame reikalavime padėti.

«viesos» Redakcija turi virš penkių tukstančių lietuvių gyvenančių

São Paulo mieste adresų, todėl ir kviečia tuo reikalu suinteresuotus asmenis kreiptis į Redakciją:

Rua Coronel Moraes, 338,

netoli Šv. Antano do Pary bažnyčios.

Vokiečių fotografijų įstaiga

“BERNARDO”

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas n. 103) Tel. 4-5567
São Paulo

Dantu Gydytoja
DRĖ. V. PORTNOW

Rua Senador Paulo Egydio, 15,

8-as aukštas, salė 812
(netoli gatvių Direita ir Benjamin Constant)

Gydo traukia ir deda dantis
Kainos žemos.

Priėmimas nuo 2 iki 5 val po piet.

Susikalbama: rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama doms ir pilietybės įgijimui.

Miguel Ocougne

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADZEIRA PORTOGERAL 12 SOBR. kps. Boa Vista ir 25 de Março.

1 andar, sala 4 e 5

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

Pasitikėjimo reikalingumas.

Kiekviena tauta eina kas kart į geresnį rytojų tik tada, kada joje yra bendras susiklausymas, kada joje visas gyvenimas yra paremtas tvirtais pasitikėjimo vienas kitu pagrindais. Kur tokio pasitikėjimo nėra, kur kiekvienas žmogus mato kitame asmeny savo priešą, kur žmonės vienas kitu nepasitiki, ten gyvenime laimės ir pasisekimo nėra.

Mūsų lietuvių tauta kūrė savo nepriklausomą valstybę išeinant vien tik iš pasitikėjimo pagrindu. Pasitikėjimas atskirais vadais pavedė jiems išsyk spręsti savo likimą. Ir tie vadai turėdami tautos pasitikėjimą šio tuo keliu, kuris ir privėdė mus prie nepriklausomo gyvenimo.

Visas valstybinio gyvenimo aparatas irgi yra sutvarkytas pasitikėjimo pagrindais. Seimas, ministrų kabinetas, prezidentas, pagaliau visi pastatyti valdininkai kaip valstybės viduje, taip ir užsieny be pasitikėjimo savo pareigų negali eiti.

Šeimyniniam gyvenime pasitikėjimas irgi yra būtinas reikalingas. Šeima žydi tik tuomet, kuomet yra meilės dar joje viešpatuoja tvirtas vienas kitu pasitikėjimas. Jei vyras pradeda nepasitikėti savo žmonai arba atbulai, tuomet šeimos laimė pradeda nykti ir tokia šeima paprastai išira.

Privačiam gyvenime pasitikėjimas taip pat yra reikalingas. Tarp saviai santykiai tik tuomet yra glaudūs, kai visi viens kitu pasitiki, kai kiekvienas mato, kad kitas jį neapvils.

Jei toks pasitikėjimas yra reikalingas tautiniam, valstybiniam, šeimyniniam ir privatiniam gyvenime, tai tuo labiau jis yra reikalingas visuomeniniam veikime. Čia be pasitikėjimo joks darbas neįmanomas. Jei organizacijos valdyba narių tarpe pasitikėjimo neturi, jei ji eina savais keliais be bendro pritarimo, tai tokia organizacija jokios pažangos nedaroma, bendrai jos visos veikimas beveik visai sustoja. Valdybos nariai gali būti ir veiklūs žmonės, bet jei pasitikėjimo neturi, nieko gero padaryti negali. Tokiuose atvejuose valdybos nariai savo vietas privalo užleisti kitiems. Ir tik tokiu keliu darbas gali eiti sklandžiai.

Pritaikinkim dabar tuos išdėstytus bendrus dėsnius prie mūsų São Paulo lietuvių kolonijos visuomeninio gyvenimo ir pažūrėkim, kaip čia tuo atveju yra daroma.

Bet apie tai plačiau pakalbėsime kitam numery.

St. P.

Red. Atsakymai.

P. Vaičiuliui. Tamstos straipsni „Organizuokime beturčiams prieglaudą“ gavome. Ačiū. Bet mums atrodo, kad šią idėją dabartiniu metu realizuoti gyvenimas yra persunktu, tuo labiau kad mūsų kolonija dar negali pasigirti savo medžiaginiu stoviu ir dar savų kapitalistų mes neturim. Tamstos iškeltas mintis sunaudosim kiek vėliau.

P. Rio de Janeiro lietuviui. Tamstos korespondenciją laikraštis ne talpinsim. Joje išdėstyti faktai, kaip mums yra žinoma, ne visai atitinka tikrovę. Remtis vien gaudais negalima. Kai „Vilnia“ padarys nutarimą, tai tuomet praneškite mums. Be to neužmirškite ir savo pavardę pažymėti.

PASAULINĖS ŽINIOS

Nauja paskola

Kanados vyriausybė lapkričio 5 dieną užtraukė naują vidutinę paskolą sumoje 75 milijonų dolerių 2% metinių. Ši suma bus gražinta piliečiams keturių metų bėgy.

Demokratai pralaimėjo

„Havas“ pranešimu, dabartiniuose rinkimuose į S. Amerikos atskirųjų estadų seimus demokratų partija, kurios vyriausiu vadu yra dabartinis prezidentas Roosevelt, pralaimėjo. Balsų didžiumą gavo respublikonai. Jie tikisi, kad ir prezidento rinkimuose 1936 metais irgi laimės.

Brazilijos vatos eksportas didėja

Sulig statistiniais duomenimis per pirmuosius šiuo metų aštuonis mėnesius Brazilija eksportavo užsienin vatos 95,511,000 kilogramų už 461,968 kontus. Tame skaičiuje São Paulo estada — 41,429,000 kilogramų už 223,877 kontus. Pereitais metais per tokį pat laikotarpį buvo eksportuota tik 63,072,000 kil., reiškia vatos srity progresuojama.

Lenkijos kabineto diktatūra

Lapkričio 5 d. Lenkijos Seimas suteikė ministrų kabinetui plačias teises valdyti kraštą visais atžvilgiais. Seimas išsiskirstė neribotam laikui.

Reiškia, kraštas bus valdomas be seimo. Vėl „lietuvis“ Kasiakovskis taps diktatorium.

Pašto orlaivis nuskendo

Lapkričio 5 d. Atlanto vandenynan nukrito pašto orlaivis Air — France linijos „Late 38“ ir paskendo kartu su 3 lakūnais. Orlaivis skrido iš Brazilijos į Europą. Visi lafškai išgelbėti.

Nauja Brazilijos estada

„A Gazeta“ pranešimu, taip vadinama Triangulo Mineiro (tarp São Paulo ir Minas Geraes estadų) pradėjo kovą už savistovumą ir reikalauja teisių organizuotis į atskirą estadą su

Dėmesio

Felčeris I. Garlos

Trumpiausiu laiku pagyda užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bile kokią valandą.

Villa Zelina

Bondés nuo Praça da Sé nr. 32
Autobusai nuo „seno turgaus“.

„ŠVIESA“

Gaunama šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 3) José Paulino vaistinėj,
- 4) Rusų vaistinėj Mookoj,
- 5) Menkaičio krautuvėj — S. Anna.

6) Baužio krautuvėj — Bom Retiro,

7) Kirilausko krautuvėj — Villa Anastacia ir pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose.

Bendruomenės nariai laikraštį gauna pas bėnės įgaliotinius.

savo prezidentu ir vyriausybe. Ar jiems tai pasiseks, ateitis parodys.

Nužudė prezidento giminaitę

Lapkričio 3 d. Granados mieste (Ispanijoje) žinomas advokatas Romires nušovė savo žmoną prezidento Zomara giminaitę. Priežastis — nesutikimai ūkio reikaluose. Žmogžudys tapo suimtas.

Pirmutinis kongreso posėdis

Lapkričio 9 d. Rio de Janeiro įvyko pirmas Brazilijos kongreso posėdis, kuriame dalyvavo parlamento ir senato nariai. Jame buvo svarstomas respublikos prezidento rinkimo įstatymas.

Susektas sąmokslas

Laikraštis „A Noite“ rašo, kad lapkričio 5 d. Pará estadoje Belém mieste susektas sąmokslas prieš estados valdžią. Tam sąmokslui vadovavo buvęs interventorius Magalhaes Barata.

Pravedama du tuneliai

São Paulo miesto prefektas lapkričio 6 d. pasirašė sutartį su bendrove Constructora Brasileira pravedimo dviejų tunelių po avenida Paulista reikalui. Jie jungs gatves Jahú ir Santos.

Vokiečiai turi antrą zepeliną

„Havas“ praneša, kad lapkričio 6 d. Vokietijoje orlaivių dirbtuvė tapo užbaigtas naujas orlaivis zepelino tipo net didesnis, kaip pats zepelinas ir bus pavartotas oro sisisiekimui tarp Europos ir Pietų Amerikos.

Vokiečiai nori daryti dar vieną zepeliną.

Matyt, biznis apsimoka.

Elektra užmušė 9 žmones

Lapkričio 6 d. netoli Lisabono darant upės tvenkinį elektros energija užmušė 9 darbininkus. Galėjo netekti gyvybės ir visi darbininkai (jų buvo apie 100), jei juos nebūtų pasiumtę mechanikas atnešti darbu medžiagos.

Baznytinės žinios.

Lapkričio 1 ir 2 dienomis (Visų švent. ir Uždušinių d.) lietuviams ka talikams pamaldos buvo laikomos visuose rajonuose. Kaip Villa Anastazijoj — Vengrų kopyčioj, taip Villa Belloj ir Sv. Antano do l'ary bažnyčioj žmonių dalyvavo gan skaitlingas skaičius, daugiau, negu paprastais sekmadeniais. Visur buvo laikomos egzekvijos, sakomi pamokslai ir laikomos šv. Mišios.

Nors Klebonas Kun. Sugintas daug privargo, bet tuo atnešta daug naudos kaip dvasiniai — žmonių sieloms, taip ir medžiaginiai — bažnyčios stovybos reikalams.

Per tas dvi dienas aukų surinkta:

Villa Belloj — 219\$600.

Villa Anastazijoj — 108\$300.

Sv. Antano bažnyčioj — 361\$000.

Viso surinkta 688\$900.

Ši suma nemaža, kita's sekmadieniais proporcingai imant nesurenkama nekuomet tiek. Tas parodo, kad lietuvių katalikų palinkimas prie tikybinių apeigų kas kart stiprėja ir sudomavimas bažnyčios reikalais vis labiau didėja.

STATOMOS BAZNYCIOS REIKALU

Naujos statomos lietuvių bažnyčios statybos darbas jau beveik baigiamas Bažnyčios visas stogas jau už dengtas. Bokštai baigiami statyti. Lieka tik įdėti duris ir langus.

Inžinierius Botelho kunigui klebonui Sugintui užtikrino, kad dar šio mėnesio pabaigoj galės įteikti visus bažnyčios raktus. Taip kad gruodžio mėnesį jau galima bus daryti ir bažnyčios šventinimo apeigas.

Tų apeigų data dar nenumatyta. manoma, kad geriausia būtų šventinimą atlikti per Naujus Metus Gal tuo laiku atvyks žmonai ir antras kunigas iš Lietuvos.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET LIETUVIU „ŠVIESA“ NEPRAŽUS.

Tautiečiai!

Visi kai vienas skaitykite

„ŠVIESA“

Jeigu norite žinoti, kas yra Lietuvoj, kas girdėt pasauly, kaip gyvena lietuviai išieviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jeigu norite susilaukti šviesios ateities šviesioje šalyje, jeigu norite kas savač turėti idomų pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit „šviesą“.

„šviesą“ yra tikriausias kiekvieno lietuviuo išievio draugas ir tarėjas.

„šviesą“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargantams ir moraliai ir dvasiniais Brázilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„šviesą“ lygiai baudžia visus blogus apsireiškimus, taip lygiai pagiria tai kas gera, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes 338, „šviesą“:

Pastaba: Iš provincijos pėnigus siųsti Redaktoriaus vardu.